



ÕIGUSKANTSLER

Pr Ene Ergma
Riigikogu esimees
ap.kk@riigikogu.ee

Teie 05.05.2011 nr 1-9/1
Õiguskantsler 17.05.2011 nr 10-2/110241/1102530

Vastus Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele

Austatud Riigikogu esimees

Tänan Teid Riigikogu liikme Kalev Kotkas' e esitatud kirjaliku küsimuse edastamise eest.

Riigikogu liikme kirjaliku küsimuse esitamisega seonduvat reguleerivad Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) §-d 147–148. RKKTS § 147 lõike 1 järgi võib kirjaliku küsimuse esitada õiguskantslerile tema võimkonda kuuluva üksikküsimuse kohta teabe saamiseks. RKKTS § 147 lg 2 lause 1 järgi peab küsimus olema lühike ning võimaldama lühikest vastust. RKKTS § 148 kohaselt vastab küsimuse adressaat küsimusele kirjalikult 10 tööpäeva jooksul selle edastamisest arvates.

Riigikogu liige Kalev Kotkas soovib oma kirjalikus küsimuses õiguskantsleri seisukohta selle kohta, kas Eesti Haigekassa nõukogu 22.10.2010 otsus nr 16 „Ravi rahastamise lepingu sõlmimise ja lepingu tähtaja üle otsustamise asjaolude hindamise alused“ on kooskõlas põhiseadusega, ravikindlustuse seadusega ja võlaõigusseadusega. Riigikogu liige ei ole täpsemalt selgitanud, millest tulenevalt on tal tekkinud kahtlus, et nimetatud otsus ei ole põhiseaduse ja seadustega kooskõlas. Samuti ei ole ta viidanud ühelegi konkreetsele otsuse punktile, mis tema arvates põhiseaduse või seadustega vastuolus on, taotledes nii akti tervikanalüüsi.

Selgitan, et minu arusaamise järgi on kirjaliku küsimuse instituudi raames põhjendatud õiguskantslerile esmajoones selliste küsimuste esitamine, mis otseselt seonduvad läbiviidud (sisuline ja menetluslik aspekt) või alustatud menetlustega (menetluslik aspekt). Viimast muuhulgas põhjusel, et nii õigustloova akti või aktide põhiseaduspärasuse kui ka ombudsmani menetluse raames haldusaktide ja toimingute kiiranalüüs (10 tööpäeva jooksul vastamine) ei võimalda üldjuhul selgitada välja kõiki asja lahendamiseks vajalikke asjaolusid ega kuulata ära akti ettevalmistaja, vastuvõtja ega rakendaja seisukohti. Osapoolte ärakuulamata jätmine ei ole aga kooskõlas hea halduse tavaga, mille järgimise kohustus seob ka õiguskantslerit.

Käesolevaks hetkeks ei ole ma kirjalikus küsimuses nimetatud akti puudutavalt alustanud ega läbi viinud ühtegi menetlust. Seega ei oleks nimetatud küsimuse läbivaatamine kirjaliku küsimuse raames minu pädevuses juba ainuüksi esitatud põhjusel.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Täiendavalt pean aga vajalikuks märkida järgmist. Tulenevalt Riigikohtu praktikast (Riigikohtu halduskolleegiumi 16.01.2008 otsus nr 3-3-1-81-07, p 13), on Riigikogu liikme poolt käesoleval juhul vaidlustatud akti näol tegemist haldusesisese akti ehk halduseeskirjaga¹. Õiguskantsleri pädevusse kuulub põhiseaduse § 139 lg 1 ja õiguskantsleri seaduse § 1 kohaselt põhiseaduslikkuse järelevalve teostamine õigustloovate aktide üle. Haldusesisised aktid õigustloovate aktide hulka ei kuulu, sest nad ei sisalda õigusnorme ning reguleerivad ainult haldusorgani siseseid suhteid. Seega ei oleks nimetatud aktile hinnangu andmine minu poolt põhiseaduslikkuse järelevalve menetluses võimalik, sest mul puudub vastav pädevus. Mul oleks võimalik nimetatud akti õiguspärasust analüüsida üksnes konkreetse isiku põhiõiguste ja -vabaduste rikkumist puudutavas menetluses (ombudsmani menetlus), kui minu poole pöörduks isik, kes väidaks, et nimetatud haldusesisese eeskirja kohaldamisega on rikutud tema põhiõigusi ja -vabadusi. Seega saaksin Riigikogu liikme pöördumisele sisulise vastuse anda ainult juhul, kui ta tooks välja, et nimetatud akti rakendades (nt Riigikogu liikme kui tervishoiuteenuse osutaja suhtes ravi rahastamise lepingu sõlmimise või sellest keeldumise otsustamisel) on Haigekassa rikkunud tema põhiõigusi ja -vabadusi. Käesoleval juhul Riigikogu liige sellist väidet esitanud ei ole, samuti ei ole ta välja toonud, et esindaks mõnd teist isikut, kelle põhiõigusi on Haigekassa nimetatud otsust rakendades rikkunud.

Täna Teid veel kord küsimuse edastamise eest ja avaldan kahetsust, et mul ei ole võimalik Riigikogu liikme küsimustele sisuliselt vastata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

¹ sama on öeldud ka nimetatud otsuses endas – p 1.2